

HÍRADÓ

KÖNYVTÁRI

XL. ÉVF. XI. SZÁM 1996. NOVEMBER

*A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár
dolgozóinak tájékoztatója*

HOGYAN MŰKÖDTESSÜNK KÖZKÖNYVTÁRAT?

Aki olvasta Umberto Eco – magyar fordításban Bábéli beszélgetés gyűjtőcímen megjelent (Európa, 1994.) - Minimálnaplóját, az a fenti címkérdés után már sejtheti, hogy milyen hangulatú „vezércikkkel” nyit a Híradó novemberi száma. (Azoknak, akik még csak tervezték, hogy elolvassák - a januári síszünetben, vagy nyáron a hosszú szabadság alatt, vagy majd ha nyugdíjasok lesznek, bár ez az állapot az idő haladtával egyre elérhetlenebbnek tűnik -, szóval azoknak röviden csak ennyit, szíves tájékoztatásul: a bolognai egyetem világhírű professzorának humoros „álesszéi”-ből válogat a kötet, bemutatva így egyrészt az „információs társadalmat” az azt megélők szemszögéből, másrészt Ecot egy eddig csak kevesek által ismert vonatkozásában; mint az olaszok Karinthyját.)

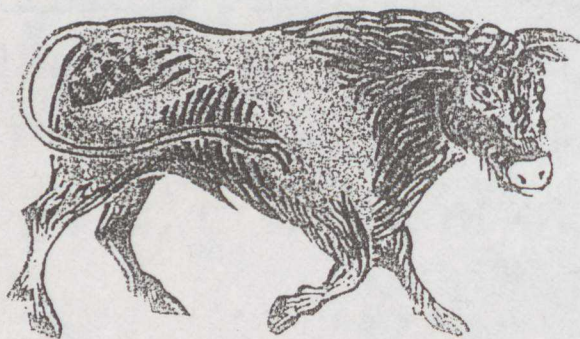
Nos, az Eco-válogatás minden kis írása telitalálat, lelket üdítő ambrózia; végig is vigyorogtam miatta sokmegálló metroutaimat munkába menet - a magam önző gyönyörűségére (az „ős-kaján”) és utastársaim megrökönyödésére. Legigazabban természetesen azzal a szösszenetével azonosultam, amelyben a közkönyvtárak alapítása ürügyén tart tükröt mindazok elé, akik valamilyen formában (és/vagy szinten) „illetékesek” a nevezett közintézmény „társadalmi képének” formálásában. Mit kerülgessem a dolgot, mélyen találva éreztem magamat (magunkat). Több viszonylatomban is. Mint huszonöt éve közkönyvtári pályán mozgó alkalmazott, mint egy ideje (eddig úgy gondoltam) mélyen átélt felelősséggel könyvtárképet formálni akaró szakember, de úgy is, mint egyszerű használó, hiszen önként vállalt (de sokszor pusztán reám kényszerített) feladataim elvégzéséhez a hazai (éppen felbomló, az elmúlt évtizedben éppen átalaku-

ló, egyesek szerint csak túlrít törvényi rendelkezésekben létező, de a gyakorlatot tekintve soha nem funkcionáló...stb.) könyvtári rendszer majd minden pontján megfordultam már. Persze az azonosulás felemelő érzése nem feltétlenül kényszerít írásra - még egy köztudottan grafomán személyiség esetében sem! Több tényező egyidejű hatása kellett ahhoz, hogy tollat ragadjak; és mindet nem is sorolom föl, csupán - ösztönző erejük sorrendjében a -szerintem legnyomatékosabbakat:

- éppen lezárultak a Fővárosi Könyvtári Napok történései, és most tologatjuk az értékelés nemes és fontos feladatának időpontját (várhatóan jövő év tavaszáig, mert addig előbb a következő FKN programját kell körvonalazni);
- éppen túléltem (túléltük) fent nevezett **jelen** napok '96-os eseményeinek Híradóbéli „tükröztetését”, amit így summázhatok röviden: végtelenül meg vagyunk (lehetünk) elégedve magunkkal (mármint könyvtárképpileg);
- és végül (ez a legutálatosabb!), a Híradó jelen számának tervezett vezércikkei (2 db biztosnak vélt, és legalább 3 db esélyesnek számító) nem készültek el.

Szerencsére Eco (köz)könyvtárlátogató híresség. Mert hivatkozhatnék mondjuk X.Y.-ra, aki „hajléktalan” minőségben használ minket - de akkor szociális demagógiával vádol(hat)nának kollégáim; vagy Y.Z. pedagógusra - de az ő sirámaikat csak az állományfejlesztés hősi harcainál illik érvrendszerünkre építeni; a diákok véleménye nem hiteles, mert lényegében X. Z. pedagógus eszement kívánalmait váltanák csak aprópénzre (ha tudnák!); a gyerekek, a nyugdíjasok, a vállalkozók (az „egyebekről” nem is beszélve) szóba sem jöhetnek, mert:

vagy kiűzettek a hálózat bizonyos egységeiből (ő szent Janus-arcú funkciók!), vagy csak annyit tudunk róluk, hogy „vannak”, hiszen adminisztrációs buzgalmunkban már csak - általában - két kategóriában jegyeztetnek használóként (hogy ti. felnőttek-e már, vagy boldogan és öntudatlanul élnek még 14 éven aluli létüket). Egy humoros-komoly vezércikk pedig már önvédelemből sem építhet pusztá benyomásokra...

Bika

Eco azonban más. Először is írásaiból és jelenlegi „tudományos pozíciójából” kikövetkeztethető, hogy a könyvtárak minden típusát kipróbálta már. Másodsor - ugyan - tény, hogy Olaszország Európában van, de azért mégis elég messze ahhoz, hogy a dolgok ne pontosan ugyanúgy essenek meg, mint nálunk. Harmadsor pedig, óriási előnyökkel jár (főleg egy a fonákságban örömet lelő - vezércikk-író számára), hogy Eco megállapításai nemcsak elfogadhatók, de ki is egészíthetők. Mert ugyan összeszedett a szemiotika professzora 18 elengedhetetlen feltételt a közkönyvtárak létét illetően, ezek azonban a magyar főváros közkönyvtárügyét még nem írják le adekvát módon.

Eco - in medias res - a katalógusoktól indít. Ne kárhoztassuk, ő itt használó. Ő csak a használati szabályzattal konfrontál közvetlenül. Azzal, amely tartalmilag, de az ügyrendi hierarchiában is csak a rész alá tartozó részek részének a része (hál'istennek ki tudtam bonyolódni ebből a mondatból is!). És ez így helyes, mert ő áll annak a folyamatnak a végén, amely „különböző inputokból csodálatos outputot” produkál. Mert miért is kéne Ecónak az inputokkal törődnie? Erre itt vagyunk mi, a szakemberek, és persze a szervezet. Mert mindenféle katalógus valahogy beszámol a szervezetről is (materialista beütésű, ám felhőszen-borongós filozófiai megfogalmazásban úgy is mondhatnók: lükrözi azt). Következzenek tehát az Eco-kiegészítések (ahogyan én látom), vagyis Hogyan működtessünk közkönyvtárat?

1. A közkönyvtár, mint fogalom, csakis az elérhető legmagasabb jogi szinten (legjobb az ún. kerettörvény) deklaráltassék. Ez azért jó, mert így végleg elkülönülhet a könyvtárat létrehozó szándék és a könyvtárat működtető gyakorlat.

2. A könyvtári ellátást mindig országos szinten és a demokratikusságra sűrűn hivatkozva szervezzük meg, mert ha ezekre hivatkozunk, az megtámadhatatlan.

3. A fővárosban a közkönyvtárak legyenek maximálisan szétválasztva (elkülönítve), mert csak így biztosítható önállóságuk, egyéni érdekeik érvényesülése. Nagyon fontos, hogy a legsűrűbben lakott területen legyenek a legkisebb gyűjteményt prezentáló egységek, mert így onnan egész tömegeket lehet a város másik részére mozgatni. (Ezt a tény ismertetve a BKV-val, részesedést lehet kérni a közlekedési díjtételekből; közel fekvő egységek esetében javasolhatjuk az önkormányzatoknak az ún. járdahasználati díj bevezetését.)

4. A szétválasztást (elkülönülést) a beiratkozási díj nagyságrendjével véglegesíthetjük (és/vagy szabályozhatjuk). Ezt minden évben emeljük egy picikét, miközben egyre szűkítjük az ingyenes használat körét. (Közben hivatkozhatunk egyes megyei vagy városi könyvtárak, netán a nemzeti könyvtár anti-demokratikus gyakorlatára, ld. 2. sz. pont).

Szűz

5. Fontos, hogy az ekképp elkülönített (és már „átjárhatatlan”) egységek irányítói sokat értekezzenek. A sok eszmecsere ugyanis a konszenzusra való törekvés látszatát kelti, ez pedig mindenképpen szükséges ahhoz, hogy végrehajtsuk egyéni (könyvtárműködtetési) elképzeléseinket.

6. Az irányítói/vezetői elképzelések véletlenül se jelenjenek meg nyíltan a különböző munkatervekben. Ne feledjük, hogy a közkönyvtár legnagyobb ellensége az a vezető, aki ismeri - és ortodox (demagóg) módon ragaszkodik is hozzájuk - a tervekét és a köz érdekében hozott rendeleteket! Egy ilyen fekete bárány megingathatja az elkülönülést!

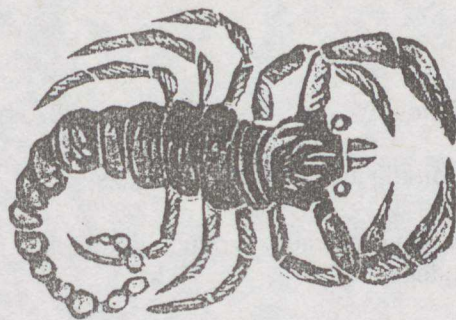
7. A felsőbb vezetés figyeljen arra, hogy az adminisztráció minél több legyen. Az ilyen jellegű tevékenység és a hozzá feltétlenül kapcsolódó szigorú ellenőrzés ugyanis elvonja az energiákat a közös ügy gondolatától, tehát mindenképpen az elkülönülést erősíti. Az ügyes vezetés különben nem rendelkezik, hanem olyan helyzetet teremt, amelyben pl. megsokszorozódik a pénzügyi, a személyügyi, az anyaggazdálkodási stb. nyilvántartás. Kimutatások állandó bekérésével még fokozni is lehet az adminisztrációt, de ügyelni kell arra, hogy kimutatások célja zavaros legyen, hogy semmi következtetési lehetőséget ne hordozzon, és - legfőképpen - hogy ne vitatassék meg értekezleten (ez utóbbi elkerülésére jó, ha időhiányra vagy a beadott anyag használhatatlanságára hivatkozunk).

8. Kb. ennél a pontnál érjük utól Eco-t, az ő katalógusaival. Mert az így elkülönített könyvtárak gyűjteménye és katalógusa is el fog különülni (ha jól és következetesen dolgoztunk). Fontos, hogy a különböző szervezeti egységeknek fogalma se legyen egymás állományáról. Mindenféleképpen meg kell akadályozni, hogy az egyik könyvtár hozzájuthasson - ingyen! - a másik (köz)könyvtár feleslegéhez. Ez nemcsak az elkülönülést sérti, de a piacgazdaságot (gazdaságosságot!?) is; hiszen az átadott könyvekből egyrészt nem lesz bevétel, másrészt újabb beiratkozási díj sem, hiszen a használó elérheti a keresett dokumentumot abban az egyetlen egységben (ó borzalom!), amelynek beiratkozási díját még ki tudta fizetni (meg abba is rémes belegondolni, hogy ilyenkor netán érvényesül a közkönyvtári szabályozás egyik gazdaságtalan, rossz szocialista beidegződéseket közvetítő, és minden kreatív gondolkodású szakember által már ellefledett alaptétele a dokumentumok kötelező átadásáról.) Kemény és tisztességes harcban kell tehát érvényt szerezni ennek a részecsnak. Pl. eseteljük az átkérők abnormális ügybuzgalmát, keressünk fórumokat az illetők kicsinyességének terjesztésére, és eszünkbe se jusson megismerni az idevágó rendeleteket, és végül: semmi esetre se törekedjünk konszenzusra ebben a témában, mert aki keres, az rájöhet valamire...na!

9. Éppen ezért el kell érni, hogy a rendeletek csak mindig másokra vonatkozzanak (ugyebár azokra, akik balga módon ismerik azokat). Ennek érdekében:

- a megbeszélésekre lehetőleg felkészületlenül menjünk el;
- a kimutatások, beszámolók határidejét rendre felejtjük el,
- ha megkerülhetetlen az értekezleten való jelenlét, legalább jócskán késsünk el;

- mindig dobjunk be néhány fontosnak látszó, ám napirenden kívüli témát (így biztos előkészítetlen lesz a megbeszélés).

Skorpió

10. Eco 8. pontját ki kell terjeszteni („A könyvtáros tekintse az olvasót ellenségének, naplopónak /ha nem az volna, dolgozni menne/, potenciális tolvajnak.”) Kiterjesztve: a különböző egységek kollégái tekintsek egymást ellenségnek. Olyannak, aki elveheti bérüket, jutalmukat, munkaerejüket, állományukat, szolgáltatásaik színvonalát stb.

11. Ugyancsak kiterjesztéssel kell - az egész hálózatra érvényesen - átalakítani Eco 18. (záró) passzusát: „Az ideális az volna, ha a kuncsaft be se menne a könyvtárba; ha megátalkodott és elleneszenves módon élve ebbéli alkotmányos, ám a kollektív jogérzékbe mindeddig be nem épült jogával, netán mégis bemenne, fontos, hogy azt a néhány pillanatot leszámítva, amikor keresztül siet a kézikönyvtáron, ne férjen és soha ne is férhessen hozzá a polcokhoz.”

Első nekifutásra ezeket a kiegészítéseket rögtönöztem.

Eco-hoz kapcsolódni azért is szerencsés, mert személytelenkedés nélkül lehet füstölögni (bár a professzor utolsó „bizalmas” megjegyzését még így sem merem idézni, csupán bizalmasan felhívom néhány abszolút bizalmasan figyelmét rá!), egyben pedig mindenkit megnyugtatni: ezek a megjegyzések egyéniek, és így is kell tartalmukat elfogadni vagy elhárítani (netán némi energiát áldozva a nemtelen célra: megtámadni). És persze reagálni is lehet, (megpróbálva) humosan és minden kényszer nélkül, feltétlenül hangsúlyozva a kitételek abszolút szubjektív (önző) voltát; úgy ahogyan ezt a cikkíró

Pobori Ágnes
tette.

MÉG EGY TÍZPARANC SOLAT

A Népszabadság 1996. november 15-i számához csatolt Budapest-mellékletben közölte Draveczy Balázs annak a tízparancsolatnak a hiteles szövegét, amelyet Tarján Vilmos, a New York kávéház jeles vezetője állított össze. Mutatis mutandis a vendéglősök tízparancsolata a könyvtárosoké is lehet.

Vendéglős

1. Mindig a vendégnek van igaza.
2. A legfontosabb: azonnal, érkezéskor fogadni a vendéget.
3. Mindekiről csak jót szabad beszélni.
4. A konkurenciát soha ne ócsároljuk. Ha a vendég szidja, akkor is dicsérjük, mert akkor még jobban szidja.
5. A vendég előtt soha ne beszéljünk fogyókúráról, mert akkor még kevesebbet eszik.
6. A pincér soha se legyen bizalmaskodó, még akkor sem, ha a vendég csábítja erre. A pincér legyen legalább olyan udvarias, mint a vendég.
7. A vendéggel mindig halkán beszéljünk, nehogy a szomszéd asztalnál meghallják.
8. Mondain társaságnak aperitifet ajánljunk, mert az begyújt és akkor jobb kedvűek lesznek.
9. Vendéglős soha se politizáljon, mert amilyen rokonszenvet kelt abban a pártban, amelyhez tartozik, olyan ellenszenvet vált ki a többi párt híveiből.
10. Nyugodjunk bele abba, hogy a vendégek jobban értik a mesterségünket, mint mi magunk. Hadd higgyék, hadd élvezzék, hogy ők milyen hozzáértő emberek.

Könyvtáros

1. Mindig az olvasónak van igaza.
2. A legfontosabb: fogadd az olvasót, mihelyst betette a lábát a könyvtárba.
3. Minden könyvről csak hiteles információt szabad adni.
4. Soha ne ócsároljuk a többi könyvtárat. Ha az olvasó szidja, akkor is dicsérjük, mert akkor még jobban dicsér bennünket.
5. Az olvasó előtt soha ne beszéljünk információáradatról, mert akkor még kevesebbet jár könyvtárba.
6. A könyvtáros soha se legyen bizalmaskodó, még akkor sem, ha az olvasó csábítja erre. A könyvtáros legyen sokkal udvariasabb, mint az olvasó.
7. Az olvasóval mindig halkán beszéljünk, nehogy a másik olvasó meghallja.
8. Tájékozott olvasónak még több információt ajánljunk, mert az feltüzeli és akkor jobb kedvű lesz.
9. Könyvtáros soha se politizáljon, mert amilyen rokonszenvet kelt abban a pártban, amelyhez tartozik, olyan ellenszenvet vált ki a többi párt híveiből.
10. Nyugodjunk bele abba, hogy az olvasók jobban értik a mesterségünket, mint mi magunk. Hadd higgyék, hadd élvezzék, hogy ők milyen tájékozott emberek.

Mindenki megtecheti a maga módosítási javaslatait. Ez a tízparancsolat nincs kőtáblába vésve, csak a számítógép memóriájába, amelyről köztudomásúlag könnyű a törlés.

P.I.

CD-ROM DOKUMENTUM A HÁLÓZATBAN

A Híradó legutóbbi, összevont számában - a KESZ újabb szolgáltatásaként - a CD-ROM-ot mint a könyvtárak legújabb dokumentumtípusát, mutatta be Babákné Kálmán Mariann. Összefoglalója elsősorban az új dokumentum könyvtári létének indoklására, ill. a beszerzés és feldolgozás technikai részleteire tért ki. Ehhez a „tudósításhoz” kapcsolódnak most a régiók munkatársai, közvetítve a CD-ROM-kölcsönzés/szolgáltatás terén nyert tapasztalataikat, és megfogalmazva - használati véleményét is tükrözve - azokat a kívánalmakat, amelyek sikeresebbé tehetik ezt az új szolgáltatást.

Belváros

Ha egy könyvtár élenjár valamilyen új szolgáltatás bevezetésében, egy új információ hordozó elterjesztésében, akkor soha többet nem mondhat le ezen „uttörő” szerepéről; - talán ez az első megálapításunk a CD-ROM kölcsönzésének ürügyén. A Rottenbiller utcai könyvtár lassan évtizedes hagyományként szolgáltatja a rockzenével kapcsolatos dokumentumok szinte teljes körét: a kapcsolódó könyvektől kezdve a különböző hanghordozókon keresztül egészen a kottáig. Természetesen ez a (végsősoron) különleges gyűjtemény nemcsak kölcsönzési feladatokkal jár együtt, de az évek során a legkülönfélébb tevékenységek épültek rá (pl. egyedi kották másolása, hangmásolás, feltárás, számítógépes nyilvántartás), és újabb „gyűjtemények” kialakítását ösztönözték (pl. koncert-videók, egyedi feldolgozások stb.). Ugyanakkor a gyűjtemény egy speciális érdeklődésű használati kört is kialakított (vonzott) könyvtárunkba, mondhatni Budapest szinte minden kerületéből. Ez a - főként fiatal - használati réteg nemcsak nagy forgalmat jelentett az olvasószolgálatban, de ők gondoskodtak - nyitottságuk révén - dokumentumismeretünk állandó megújításáról is. Az ő igényeik hívták fel a figyelmünket a CD-k egy újabb generációjára, a CD-ROM-ra. A körülményekből természetesen adódott, hogy amikor a régióban felmerült a CD-ROM-kölcsönzés bevezetésének ötlete - a mi könyvtárunkat választották „kísérleti terepnek”.

Az indulás nem volt könnyű, és még ma sem beszélhetünk igazán „bejáratott” szolgáltatásról. Mint minden újdonság esetében (sajnos), a CD-ROM bevezetésének is az anyagiak szabnak határt. Bár már jóval korábban kacsingattunk a multimédiás „gyönyörök” felé, csak ez év közepétől realizálódott régió szinten a szándék: ha apró lépésekben is, de elindulunk a modern technika felé.

A már végleges - és nagyon feszes - költségvetésből kellett kiszakítani a számyaláshoz ugyan nem elégséges, de a figyelem felkeltésére megfelelőnek tűnő 100 ezer forintot, amelyet a KESZ-nek utaltunk át, hogy koordinálja a beszerzéseket. Ezidáig 33 címet kaptunk - többnyire az általunk is igényelt választékban. Ezek skálája a játékprogramoktól a „hangos” szótárakig terjed, de semmi esetre sem áll összhangban a kereslettel. Mert bizony mi is tapasztaltuk, hogy a szükségletek újabb szükségleteket szülnek...

Polcaink rendre kiürülnek annak ellenére, hogy a használók főleg a legújabb és az 1-2 db-os kollekciókat keresik - mert ez megfizethetőbb -, ám több olyan címet is kaptunk, amely lemezek sorozatából áll. Az igény szerinti fejlesztéshez pénz kell - sok pénz. Jelenlegi forgalmunk még messze nem tartja el a szolgáltatást, de az érdeklődés tagadhatatlan, és volumenéből következtethető, hogy a CD-ROM lesz az elkövetkező évek „sztárja”, és többszörösen „meghálálja” majd a ráfordított anyagi és szellemi energiákat!

Mindenesetre a CD-ROM bevezetése komolyabb anyagi és szellemi beruházást igényel. A játékprogramok esetében az „olcsóbb” (tehát akciós) ár tűnik a drágábbnak, hiszen a használó újdonságot keres, a leértékelések azonban inkább a már lefutott programokat kínálják. Más a helyzet az információs lemezekkel. Könyvtárunk elsősorban a szórakozáshoz kapcsolódó CD-ROM-ok szolgáltatására vállalkozott, de a kereslet bizonyítja, hogy az egy-egy témakör áttekintésére, a tanulás megkönnyítésére vagy a multimédiás bemutatásra vállalkozó lemezek legalább olyan sikerek a könyvtárban. A „hogyan tovább CD-ROM” kérdésre tehát pontos válasz csak egy átfogóbb gyűjtemény kiépülése, és az ehhez kapcsolódó tájékoztatási/tájékoztatósi beidegződések általánossá válása után adható.

- FÁ -

Kelet-Pest

A CD-ROM a XXI. század technikai újítása: forradalmasítja a tanulást, s mint ahogy az ENSZ által kezdeményezett Világmémoire program kimondja, jelentős előrelépés a múlt emlékeinek megőrzésében. Magyarország is bekapcsolódott ebbe a programba. Ennek a nagyszerű hírnek lelkesíteni kell minden könyvtárost. A közkönyvtáraknak is feltétlenül el kell fogadnia a kihívást, hiszen a tanulást

segíteni és szórakoztatni is kötelessége; nem maradhat le, nem nézheti tétlenül a fejlődést. Az első bátortalan lépéseket meg is tettük, hiszen értve az „idő szavát”, nagyobb könyvtárakban már bevezettük a CD-ROM kölcsönzést. És milyenek a tapasztalatok?

- Az olvasók örömmel fogadták, tanácsot is adtak milyen tartalmú lemezeket vásároljunk.

- A legkeresettebbek a tanulást segítő nyelvleckék,

- az igényes, színvonalas játékok,

- magyar nyelvű ismeretközlő lemezek.

A tájékoztató szolgálatban remekül lehet használni

- a Ki Kicsodát

- a Magyar Törvénytárat

- a Népszabadságot.

Minden szép és jó - igaz, a lemezek nagyon drágák

- és tulajdonképpen mindenki boldog. Az olvasó azért, mert végre az otthoni gépén nézheti a KRESZ szabályait és az Emese Álmát. A könyvtáros azért, mert úgy érzi, lépést tart a világgal. Tehát minden rendben. Vagy mégsem igazán? Végiggondoltunk mindent? Vagy csak anyagi hasznot és új használói réteget remélve belevágtunk egy új szolgáltatás bevezetésébe?

Megvannak a feltételek? És mire figyelmeztetnek az eddigi tapasztalatok?

- A kölcsönzési idő egy hét.

A díj 200.-Ft/hét.

A lemez ára kedvezményekkel kb. 4000.-Ft.

Megtérülési idő 5 hónap, és 20 olvasó használta.

A lemezekhez szükséges leírást le kell másolni - ki nem lehet tenni az eredetit, mert ellopják.

Eddig nincs is gond.

De ha ellenőrizni kell a lemezt! Van-e szabad gépkapacitás és a számítógép megfelel-e a CD-ROM-on előírtaknak?

Van-e olyan kollega a pultnál, aki az ellenőrzést el tudja végezni?

A könyvtárlátogatók többségének nincs számítógépe otthon, így rögtön felmerült az igény a helyben használatra. (Persze mondhatjuk, hogy videót sem nézhetnek a könyvtárban.)

A CD-ROM komoly tájékoztatási segédeszköz, és joggal elvárható a helyben használat lehetősége. És itt egy fontos problémára kell felhívni a figyelmet. Ahhoz, hogy ezeket az új információ-hordozókat megfelelően tudjuk használni, a könyvtárosokat fel kell készíteni a használati technikára. Itt már nem úgy kell keresni mint egy lexikonban; lehet azt is, de ahhoz nem kell CD-ROM. A használókat is meg kell tanítani, hogyan lehet keresni a lemezen!

Ez állandó továbbképzést jelent.

Ha ez már tökéletes, és megfelelő minőségű és mennyiségű gépek is rendelkezésre állnak, akkor lehet szolgáltatás. Ezért már használati díjat is lehet, illetve kell kérni. Legalább azoktól, akik nem beíratkozott olvasók. A lehetőségek nagyszerűek és nem maradhatunk el mi sem, követni kell az idő szavát.

Mégis eszembe jut: kik fogják mindezt szolgáltatni? Az agyonhajszolt könyvtárosok vagy új, friss diplomások, akik még nem tudják milyen a könyvtári munka. Ha ezekre nem figyelünk, nem gondoljuk át, ez a szolgáltatás egy szerencsétlen torzó lesz.

Kovács Györgyi

A XVI/2 könyvtárban I hónapja kölcsönözzük a CD-ROMokat, így kevés tapasztalatunk van még. Az érdeklődés nagyobb, mint a választék. Van 17 db CD-ROM: játék, történelem, szótár, atlasz. Majdnem mindet kölcsönözte már valaki. Főleg a nyelvtanuláshoz keresnek CD-ROMokat, a játékok iránt kisebb az érdeklődés. Reméljük, a választék bővülésével a forgalom is nagyobb lesz.

Vincze Mária

Dél-Pest

Még 1994 telén - mert közel negyedmilliónyi önkormányzati támogatás arra várt, hogy elköltsük - úgy döntöttünk, hogy a kerület - akkor még - főkönyvtárába veszünk egy multimédiás számítógépet. Ez nem az első PC-nk volt, de az első olyan, amelyet konfigurációja alkalmassá tett a lenti funkcióra (pl. SVGA monitor, megfelelően gyors alaplap, CD-olvasó stb.).

Miután tudtuk mit szeretnénk, és azt is, mennyi pénzünk van rá, több budapesti dealer-től kértünk árajánlatot és ötletet a lehetséges konfigurációkra. Végül is hosszas konzultációk után úgy döntöttünk, hogy az akkori - tehát bő mérfél évvel ezelőtti - hazai kínálatból a megfizethető legjobb, legmegbízhatóbb gépet állítjuk össze: egy DTK OFFICE66DX2-es gépet vettünk 486-os alaplappal, 4 Mbyte RAM-mal, színes SVGA monitorral, SCSI, 16-bites hangkártyával és SCSI CD-meghajtóval. A gép még ma is több szempontból modernnek mondható, de tény, hogy a számítástechnika olyan léptékkal fejlődik, úgy változnak árai és kínálata, hogy sok szempontból viszont ma már fejlesztésre szorul.

A gép gyönyörű volt, és lendületes; pazar lehetőségeket adott a felhasználásban. Nem kizárólag belső használatra szántuk, hanem a kölcsönzőtérben helyeztük el. Úgy gondoltuk, hogy lehetőséget adva a „testközlésnek”, sokan először ülnek majd nálunk egy ilyen modern számítógép elé.

Az első CD-ROM-ok, amiket vettünk, a CD-jogtár, az ENCARTA '95, a Politika stb. voltak, kifejezetten azzal a szándékkal, hogy a céltalan nézelődés mellett helyet adjunk a konkrétan felmerülő kérdések megválaszolására.

Volt - és van is - abban valami jóleső érzés, hogy a könyvtáros (pl. egy joganyagot kereső látogatótól) megkérdezi, van-e kedve a gépen megkeresni az adott információt, és ha megtalálta, kinyomtatni a printeren.

Meg kell jegyezni, hogy sokkal többen értenek a gépekhez, és használják őket, sőt: többeknek van az otthonukban is PC, mint ahogy azt gondoltuk.

Az először vásárolt CD-k között volt néhány játékprogram is. Ezeket a kölcsönzés szándékával szereztük be.

A programok közötti válogatás szempontjai voltak:

- újdonságérték és színvonal;
- igyekeztünk az alapvető játék-típusokat beszerezni;

- és hogy az általunk általánosan elterjedtnek ismert konfiguráción futtatható legyen (386 vagy 486-os alaplapra, 4 Mbyte RAM).

Hogy mennyire unicum jellegű szolgáltatás volt akkor a miénk, és hogy mennyire létező igényt elégített ki, azt a főváros minden részéről hozzánk pusztán e dokumentumok kölcsönzéséért jövőktől tudtuk.

A múltidőnek sajnos léte jogosultsága van: ez a szolgáltatás - is - folyamatos fejlesztést igényel. Meggyőződés, hogy csak és kizárólag a fenti szempontok alapján történő szelekción alapulhat.

A lemezeket igyekeztünk a legolcsóbban beszerezni, de nem minden áron: pl. a fent már említett Encarta akkori legfrissebb példányát két másik CD-ROM-mal együtt - egy „csomagnak” nevezett árukapcsolás folytán kb. 40%-kal olcsóbban vettük meg, mint amennyiért akkor azt a Kossuth Könyvkiadó kínálta. Sőt: az elsők közt vettünk meg két

olyan programot, amit idén áprilisban a KESZ-től duplikálva megkaptunk - azóta a lőrincieknek átadtuk őket - és drágábban, mint ahogy azt mi másfél éve vettük.

Az állomány fejlesztését - a tájékoztatást szolgáló CD-ken kívül - ma is a fenti prioritások alapján kellene végezni. Akkor is szívesen ajánlottuk fel segítségünket a KESZ-nek, most is megteesszük.

Természetesen ezeket a beszerzési helyeket fel kellett kutatnunk. A folyamatos kapcsolattartás révén később további kedvezményeket nyújtottak, de kétségtelenül így is a legdrágább dokumentumok közé tartozott és tartozik ma is a CD-ROM. Tavaly kb. 70 000 Ft-ot költöttünk ezekre. Ha csak üzleti érdekeinken múlt volna, és tudtuk volna később is hasonló volumenben fejleszteni mind a kölcsönözhető, mind a helyben használható állományt, akkor mára már olyan gyűjteményünk volna, ami „megtermelné” az önmaga fenntartásához, fejlesztéséhez szükséges összeget. (Pl.: CD-ink közt a legdrágább, amit 11 000.- Ft bruttó áron vásároltunk, másfél év alatt 15 360.- Ft kölcsönzési díjat (+ beíratkozók!!) hozott. Vagy egy másik, ami a maga 3000-es ára mellett 6200 Ft-ot hozott a könyvtárnak stb., stb.).

A multimédiának a könyvtárban nemcsak a frázisok szintjén van szerepe; pl.: gyerekfogalalkozásokat lehet úgy szervezni, hogy helyet kapjon benne 1-1 program bemutatása. A videoklippek, hanganyagok lenyűgözik a gyerekeket, nem is beszélve arról, ha a könyvtáros engedi nekik a gép használatát. Másfelől ténylegesen is új tájékoztatási eszköz: nemcsak nagyságrenddel nagyobb, de mérhetetlen információ közül tud „sokszempontúan” keresni. Gyakorlatilag a szoftver háttértől függ, hogy milyen mértékben lehet a tájékoztatásban alkalmazni.

De az is tény, hogy nem szabad tőle sem az időt, sem a pénzt sajnálni: a számítástechnika egy mókuserék, amiből csak nagy veszteségek árán lehet kiszállni (jelen esetben csak a szolgáltatás megszüntetése árán).

Folyamatos fejlesztést igényel.

Kovács Katalin

Látogatóim

1. „látogatás” 96. október 21.

Három ismeretlen fiatalember köszönés után otthonosan befáradt, még hozzá egyenesen az „olvasó”-ba. Utánuk mentem, hogy megérdeklődjem, vajon miben segíthetnék. Éppen négy-öt kézikönyv elpakolásában fáradoztak (ki-ki hová tudta.) A könyveket visszakértem és vissza is kaptam! Akkor Kidobtam-kidobtuk őket. A többesszám csak azért, mert legalább tizenötön voltunk olvasóimmal a könyvtárban. Nagyon bátran viselkedtünk. Akkor. De miután távozásukkor megtudtam tőlük, hogy bátor lány vagyok ha este haza merek menni, a későbbiekben már nem minden pillanatban éreztem ezt a bátorságot. Hála olvasóimnak akik ott voltak és este értem jöttek (tényleg hálás vagyok nekik), bátran hazamentünk annak ellenére, hogy a fiatalemberek tényleg ott vártak a könyvtár mellett.

2. „látogatás”

Részlet az 1996. október 31-én a X.- kerületi Rendőrkapitányságon készült jegyzőkönyvből:

Cselekmény ideje: 1996. 10.30. 14:30

helye: Budapest 10. ker. Hatház 5/a.

egyéb: Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár 10/2. sz. fiókja

Cselekmény részletes leírása:

Feljelentést teszek ismeretlen tettesek ellen az alábbiak alapján:

A fent jelzett időben megjelent a jelzett helyen lévő könyvtárban három férfi. Nevezettek korábban, a múlt hét hétfőjén már jártak a könyvtárban és akkor ki lettek tessékelve, mivel nem könyvtári tagok és szándékukat sem jelezték, hogy be akarnak lépni, vagy könyvet szeretnének kölcsönözni, csak váltogatni akartak a könyvek közül.

Tehát a tegnapi napon újból megjelentek, szintén nem szóltak semmit, csak a könyvek között váltogattak a kézikönyvtári részen, én azonnal felszólítottam őket a távozásra, melynek egyenként eleget is tettek. A harmadikként távozó férfi könyvet szorongatva a pulóvere alatt és a kezében, felém közeledve elhaladt mellettem, miközben mellém ért valahogyan meglökött és kisietett a könyvtárból. Közölte, hogy pénteken visszajönnek.

A hiányzó könyvek: Magyar Larousse Enciklopédia I. kötet

beszerzési értéke: 2500.-Ft

Elliott, Jane Osborne Enciklopédia gyermekeknek
beszerzési értéke: 249.-Ft

Lehetséges, hogy több könyv is hiányzik, a másik két személy is vihetett ki könyveket, de azokat visszaellenőrizni nagyon nehéz, mert ők a kölcsönözhető könyvek között válogattak, míg harmadik társuk a könnyen visszaellenőrizhető, helyben használatos könyvek közül vitt el.

Kérem ismeretlen tettes ellen az eljárás megindítását, okozott kár erejéig polgári jogi igényem fenn tartom.

Feljelentés minősítése:

Szlv. 105. szakasz (1) bek. társadalmi tulajdon elleni lopás szabs.

3. „látogatás”

Teljesen ismeretlen fiatalember köszönés után otthonosan befáradt, még hozzá egyenesen az „olvasó”-ba. Utána mentem, hogy segítségére lehessenek, de Ő csak „nézelődni” szeretett volna. Én ezt nem szerettem volna, de felajánlottam, hogy szívesen elmesélem, hogy mit kölcsönözök és milyen feltételekkel. Ő továbbra is csak „nézelődni” szeretett volna. Ezt én még mindig nem szerettem volna, udvariasan elköszöntem tőle, de Ő megsértődött. Kidobtam. Akkor már hárman voltak. Mind a hármat kidobtam. (Persze csak a számmal.)

Konklúzió: Nagyon bátor tudok lenni és remek probléma megoldó is, de csak akkor, ha legalább négy-öt olvasó áll a hátam mögött, de ha nem Hümm, akkor marad a feljelentés, vizit a rendőrségen. Bár feljelentést csak akkor tehetek ha, (és jó ha tudod Te is sorstárs kolléganő-kolléga) pontosan tudom, hogy mit vittek el.

Zaklatásért, a rossz közérzetem miatt, vagy azért mert esetleg félek, nem jelentgethetek fel senkit. Marad a remény, hogy mindig sokan leszünk bátrak, én és az olvasóim.

Pallagi Erzsébet X/2

Rovarírtás

A „vállalkozó” alulinformáltsága miatt bukott le (meg a „skótságon”, ami a régiósítás óta uralkodott el főnökünkön). Azt ugyanis tudta, hogy ha valamit el akar émi, akkor a „Kálvin téri központra” célszerű hivatkozni, s erre megnyílnak a kincsesbányának tétélezett könyvtárajtók. Azt is tudta (kifigyelte), hogy mikor van a könyvtárban kizárólag a rész munkaidős, nyugdíjas takarítónő. Akkor érkezett határozottan, szórófejjel felszerelt pultonyával - mint a korai Mikulás -, ahogy kell... Hogy ő most svábbogarat fog írtani, küldték... A takarítónő még

abból az időszakból ragadt itt, amikor raktárkezelőnek hívták, és a tisztaság mellett sok egyebet is felügyelt. Ha a Kálvin térről küldték, pláne rovat írni - persze, hogy gyanakvás nélkül beengedte pultonyostól. „Vállalkozónk” borzasztó frissen - az utólagos rekonstrukció szerint tizenöt perc alatt! - szétfröcskölte, amit ilyenkor szoktak, még gyorsabban megírta a számlát, bélyegzőt rá (aláírást nem kapott, mert a raktárkezelőnek volt öntudata és reflexei) és futás a központba, hogy első legyen a pénztárban, annak nyitásakor (ezt is tudta).

Amit nem tudott:

- hogy van egy személy, akinek az aláírása nélkül nem fizetnek ki ma már nálunk bizonyos számlákat (kritérium: a lehető leghatékonyabb tétel, mondjuk a két guriga WC papír, vagy 10 méter spárga, esetleg fél csomag géppapír magasságában);

- hogy ez a személy a „kerületi igazgató”.

Mert egy „vállalkozó” tudatában a könyvtárigazgató a könyvekkel foglalkozik. Meg az olvasókkal, na, maximum az frógépekkel és a számítógépekkel (ennyi fejlődést engedélyezett nekünk!). De a svábbogarakkal?! Az ő logikája szerint ez a takarítónő kompetenciája. Alapvető információhiányához a sors a következő folyományokat rendelte:

- épeszű ember nem próbálkozik a FSZEK-nél ezer forintot meghaladó fenntartási költséget realizálni. Vállalkozónk 24 000,-Ft-t (huszonnégyezer!), szóval normál árfekvést számlázott;

- igazán nem tudhatta, hogy ki is valójában a belvárosi könyvtárak igazgatója.

E két folyomány végleg eldöntötte az ő, és a számlája sorsát. Mert kifizetésekor bizony az információáramlás is nagyon gyors a könyvtárban (talán csak akkor!). Így a pénztárból szemrehányó telefonhívás érkezett a kerületi igazgatóhoz, az aláírást reklamáló. A hívás éppen az ügyrend készítésének cleve idegborzoló munkálatai közben érte... így hát egy kétforintos számlát is ellenszenvvel fogadott volna, hát még vállalkozónkét. Valószínűleg a költségvetés tétellei lebegtek el szemci előtt, és ez okozott nála elmeháborodási tüneteket, mindenesetre a telefonbeszélgetés leírhatatlanná sikeredett! Az hagyján, hogy rendre „kedves asszonyom” felszólítással vezette be tírádáit (amit a vállalkozó úriember bizonyára soha nem fog megérteni), de olyan vegytani szakértelemről és jogi ismeretekről kellett látszatot, amelyek nem képezik ismereteinek tárgyát (és saját bevallása szerint most is hiányoznak tezauruszából). Szóval vállalkozónk eltanácsoltattott (hogy merre, azt mindenkinek a fantáziájára bízom), és meggyőződése, hogy soha többé könyvtárnak még a közelébe sem merészkedik, és az is lehet, hogy pályát módosít.

Tanulság: egyre többen jönnek és kopogtatnak valamilyen „elengedhetetlen” szolgáltatással. Jusson eszünkbe Hófehérke története, aki majdnem belehalt jóhiszeműségébe...

A létra

Tűnt már el létra a könyvtárban; meg sok egyéb is. A „számvitelesek” tudnának erről mesélni és persze a könyvtárosok is. De hát egészen más az, ha valami elkallódik, mint például a hegyezőgép, a sosem használt villanyrezsó, a sosem látott szén-észűzda vagy tán egy egy méterszer egy méteres függönyke, ami állítólag a mellékhelyiség plafonközelében ablaknyílását takarta/díszítette valamikor. Aztán természetesen a betörések! Videók, kazetták, frógépek, magnók és egész stúdióberendezések után (nem) fizetett már fogcsikorgatva a FSZEK-nek a biztosító. Ez a létra-ügy azonban elképesztő... Történt, hogy egy szombati ügyeleti napon - 9-től 13 óráig mi hárman a pult mögött az egész Belváros ellen -, nem sokkal zárás előtt (szóval amikor tombol a forgalom, mert mindenki egyidőben akarja megírni a verselemzését, az alsós gyerek kandidátusi dolgozatát és megszerezni a hétfégi belevő videóját és CD-jét) egy „átlaghasználó” fiatalember (átlagos öltözet, semmi feltűnő) a segítségünket (!) kérte. A tőlünk pár házzal lejjebb lévő könyvesbolt dolgozójaként valamit le akart venni vagy fel akart tenni a kirakatban vagy mit tudom én, a kölcsönzés rohamában csak a lényegre figyeltem: szóval nagyon szépen kérte tőlünk a létrát (aluminium, stabil, helyre kis szerszám, 3600 Ft bruttó) maximum egy órácskára. És hogy ne feltételezzünk semmi csúnyát, már nyújtotta is letétként a személyi igazolványát. Az igazolvány minden könyvtáros álmát testesítette meg: szinte új volt, esztétikus, benne emberünk kétségtelenül felismerhető portréjával. Így hát a cserét gyorsan lebonyolítottuk, majd emberünk „egy óra múlva itt vagyok” felkiáltással távozott. A mi létránkkal. Persze, ugyanúgy nem jött vissza, mint Láng Vince a tv-sorozatban! Szombaton még nem aggódtunk, hiszen tettük ami kell.. Na de hétfőn! Szalajtottuk férfi kollégánkat memóriát frissíteni, létrát visszacipelni, nagy dühöngve az emberi illetlenségen. Csak hogy! Csakhogy a könyvesboltban nincs ilyen dolgozó, nem ismerik és még csak nem is látták őt, meg a létránkat sem.

Most már tudjuk, hogy ellopta, szemérmetlenül becsapva minket. Főnöknőnk annak örül, hogy nem máson próbálták ki segítőkézségünket - szék, rádió, magnó, frógép stb. - mert még a létra volt a legolcsóbb... A mi volt létránk!

Viszont van egy gyönyörű személyi igazolványunk....

VII/3. és a IX2. könyvtár szenvedő dolgozói

- A Könyvtárellátó Közhasznú Társaság baráti találkozóra és vacsorára hívta üzleti partnereit november 1-ére abból az alkalomból, hogy 5 éve önállóan működnek. Az összejövetelen Kiss Jenő főigazgató, Deák Sándor gazdasági igazgató, Szabó Jánosné és Tenta Ágnes régióigazgatók vettek részt.

- Az MKE Olvasószolgálati Szekciója 1996. XI. 7-9-éig Egymásra utalva... Olvasás és könyvtárkultúra határon innen és túl címmel Kecskeméten konferenciát rendezett, amelyen intézményünket 5 munkatárs képviselte.

- Az átfogó számítástechnikai képzési program keretében november 11-től 13-ig heten vettek részt a tanfolyamon.

- Az MKE Közkönyvtári Egylete a Pataky Művelődési Házban tartott közgyűlést november 6-án, melyen intézményünk több dolgozója is részt vett.

- Családi könyvtárosok jöttek össze november 13-án, a megújult Mester utcai könyvtárban, ahol a Biblia iskolák közössége mutatkozott be.

- Vladárné Kiss Andrea, a Szociológiai dokumentációs osztály munkatársa november végén az UNAL rendezvényén vett részt Párizsban.

A Barkács Műhely alkotócsoport kiállítása volt látható a Belvárosi régió VI/-es könyvtárának (VI. ker. Andrásy u. 52.) olvasótermében 1996. november 26 - december 10-ig.

- Szünetelteti működését a XI/4-es, Alabástrom utcai könyvtár, viszont tatarozás után, november 18-án nyitott a XVIII. kerületi 2-es számú fiókönyvtár.

VALAHONNAN ISMERŐSÖK

(csalímese könyvtárosoknak)

Napok óta csak ez jár a fejembe.

Nem és nem jut mégse eszembe, hogy ki lehetett az a két megvénhedett, pergamen bőrű öregúr ott a bisztróban, ahová csak a zápor elől menekültem - nem lévén nálam esernyő, megvágni még kiadja mérgét a vihar, aztán menni tovább -, ahol mégis otthagadtam tán órányira is, mert önkéntelenül behallgattam beszélgetésükbe. A keresztnévüket megjegyeztem: JÁNOS-nak és SZILVESZTER-nek szólították egymást.

SZILVESZTER Annyiból igaza volt Sándornak, hogy egy biográfia mégis objektívbbnek hat, mint egy önéletrajz. Az én esetemben még szóba se jöhetett volna az autobiográfia, hisz' magad is jól tudod; halálhíremet kellették, meg még rosszabbat is; hogy kivégeztek.

JÁNOS Engem hosszasan gyözködött míg rálettem. Igazából máig nem tudtam eldönteni; nem lett volna-e jobb, ha mégis magam from meg. Kirobbanó tehetség volt, nem vitatom, de voltak gyengéi is. A Corilánus-nál is vannak pontatlanságai. Ezt akkoriban szóvá is tettem neki. Szóval, ilyesmitől tartottam, hogy nem lesz elég pontos a részletekben. Ami aztán be is igazolódott. Ugye...

SZILVESZTER Megszállottja volt ennek a ködös származásnak. Pedig nyugodtan leírhatta volna az igazat is, hogy a lelecből jövök. Nem rontotta volna a drámaiságot.

JÁNOS Hát, igen. Nálam is. Méghogy talált gyerekek! Össze is vesztünk ezen. Azóta megbocsátottam, de hogy Lidust átkeresztelte Ilusra... te el nem tudod képzelni mit hallgattam én ezért a feleségemtől! Még a napokban is felemlegette! Mintha én lennék a hibás emiatt is. Nincsen zsörtölődése, amiből kihagyná!

SZILVESZTER Erről az átkeresztelésről jut eszembe, hogy ezt azért az én esetemben jól fogta meg. Velem tényleg az volt, hogy elveszett a keresztlevellem, az intézetben is hol így, hol úgy szólítottak, s mivel Szilveszter napján vitt magával a nevelőapám, hát ezt a nevet találták nekem legmegfelelőbbnek a szomszédasszonnyal. Egyébként a szomszédasszony nem is annyira szomszédasszony volt, ... szóval ilyen vadházasság-féle inkább.

JÁNOS Már az igaz, hogy fülíg bele voltam pistulva az én Lidusomba, de hogy megfenyegettem a nevelőanyját, mert rosszul bánt vele, abból egy betű nem igaz. Rossz, piszkálódó természete volt a vénasszonynak, nem mondom, nem is szívlelhettem ezért, de hogy fenyegettem volna, olyan sose volt. Nem is bírták volna már a köszvényes ujjai a patakban mosást. Azért is küldte a Lidust. De milyen jól tette! ... Tán néztem volna én, hogyan hajbókol a vízbe, meg szapulja a foszlott rongypokrócait egy pipaszár lábú vénasszony!?

SZILVESZTER Az a nőszemély, akit Sándor „banyának” ír le, nem volt más, mint a nagynéném. Hozzá szöktem, mikor meghalt az öreg pityókás. Maradhattam volna, de a „szomszédasszony” hamarost felfogott a szódáson. Emlékszel, hányszor megdobáltuk a pókos lábú gebéjét? Szóval, oda-szöktem Gizi nénémhez. Elrosszolt már lánykorában, de azért kisikerült neki, hogy férjhez menjen. Nem volt benne köszönet. Akkor már meghalt a második férje is, felütött benne a rossz vér; hozzányúlt újra az üveghez, meg volt ott egyéb is... a fehérmájúját! Pedig már túl járt az ötvenen. Ilyes-

mit írtak indoklásul a hivatalos papírba is, amikor elvettek tőle, hogy erkölcsstelen életmód, et cetera... Koldulni nem koldultam! Azt csak odaírta a Sándor, mint egy hányaveti kömvezztanulmányba. Na, egyszer-kétszer, úgy passzióból.

JÁNOS A gazdám meg nemhogy elcsapott - hát tudta nagyon jól ő is, hogy járvány van, és azért hullanak az állatok -, hanem igen sajnálta, hogy katonának állok. Mondta is, hogy megbánom én ezt még keservesen. Önkéntesnek ráadásul! Ezen aztán nem tudott napirendre térni. Hogy zsványok közé keveredtem, csak falusi pletyka volt, a rosszabbik fajtából. Életemben nem láttam egy fia zsványt sem. Meg, hogy felgyújtottam a tanyájukat!... Na, egészségedre, Szilveszter! Nehogy megpimpósodjon!

Kluty, kluty.

SZILVESZTER Az öregúr, aki felfogott rajtam,... hát, hidd el, volt annak épp elég baja! Az egyetlen fia - az unokahúgát vette feleségül -, albinónak született. Jószű gyerek volt amúgy, csak mégis olyan idétlen-forma. A házitanítóról meg ne is beszéljünk. Korhely egy alak volt. Elitta az eszét. Ha felolvasott is, én tartottam a könyvet. Nehogy meglátszék a kézremegése. Tehette volna az asztalra is azt a fránya könyvet!

JÁNOS A francia hadjárat valóban sikeres volt. Most nem említem a békekötés körüli diplomáciai bonyodalmakat, csak a személyes vonatkozásokra térek ki. Szóval, nem ment egykönnyen ez a névváltoztatás sem. Megjárta a parlamentet is a király beadványa. (Egy vagy kétkamarás volt a franciáké akkor, már nem is tudom.) Több az annál, hogy csatolni kellett az én hozzájárulásomat is! Személyes meghallgatás, mifene ... A lánya meg egy vörös bestia volt. Tele a bőre pettyekkel. A vöröseknel gyakori az ilyen. Ha tudom előre, hagytam volna Alinak. Dehogy sántítom le érte a lovam!

SZILVESZTER Sándor ott felém billentett, mert nem jegyzőnek álltam, csak segédjegyzőnek. A pappal meg egész jól kijöttünk. Minden szombaton nála volt a kártyaparti. Amiért mégis mennem kellett,... hát, a kisasszony miatt. Nem kastélyban lakott, csak kúriában, de tudod... mégis... suba, meg guba. Nem tűrhette az apja, hogy forgolódom a lánya körül, meg túl fiatal is volt még a kicsike. Képzelheted; tizenöt éves! Hát nem utánam szökött?! Nézd csak! Máig se bánom. Csak azt, hogy olyan rossz véget ért szegény.

JÁNOS Azt a sok aranyat azért sajnálom. Hogy mért nem ültem én akkor vonatra?! Nekem nem a „Titanic” pusztulása fáj - az egyébként is sokkal később esett -, hanem a „Sirály”-é (így hívták a hajót, amire jegyem volt hazajönni a franciáktól). Lidus máig nem bocsátotta meg.

SZILVESZTER Hogy írni kezdtem, az egy nagy balfogás volt. Meg is lakoltam érte alaposan. Két évet kaptam (nem ahogy Sándor írja: tízet, meg fél év szilenciumot). Most kiadták újra, de olvasd csak el, - hogy mi volt ebben a gyúanyag?! Na, egészségedre János! Legalább tüzesedjünk.

Kluty, kluty.

JÁNOS Tudod, azért én mégse bánom, hogy a Sándor így kicifrázta. A végén persze elszaladt vele a ló. Az óriások, meg Tündérország már nem kellett volna oda. Jó, tudom, belőled is anarchistát csinált. De azért ha belegondolunk, tőlünk tellett volna-e ennyi? Ennyi fiatalos lobogóhajúság...

Na, eddig hallgattam a párbeszédet. Kinéztem, láttam: elállt az eső. Mennem kellett. Fizettem, kiléptem a friss esőszagba. De azóta is töröm a fejem. Csak tudnám hova tenni magamban ezt a két vén huszárt!

Koncz Károly

Megkérdeztük Kádár Marikát, hogy mi újság az anyagrendeléssel?

G.: Ugye tudod Marika, hogy a kérdést azért tettük fel, mert nagyon sok panaszt hallani az utóbbi időben.

K. M.: Sejttem, de adjatok nekünk még egy esélyt. Szeretném leszögezni, hogy a rendszer jó. Első alkalommal sok volt a probléma, sok helyen rossz volt a floppy, üresen érkezett be, stb... Másodszorra inkább az emberi mulasztások voltak jellemzőek, hiányzott Anesa 20 éves rutinja, az új kolléga még tanul... Decemberben remélhetőleg rendben lesz minden.

Illetve ...

Nem tudom megoldani, hogy a soron kívüli vásárlások alkalmával itt a központban elintézzünk mindent, hiszen a raktár a Szörény utcában van, a raktáros csak ott írhat alá. (Ez az „elég baj ez, hál istennek” tipikus esete - G.) Nem tudok segíteni azon sem, hogy a negyedéves anyagiénylések nem férnek fel ugyanarra a kocsira, és így bizony 2 vagy 3 alkalommal érnek csak ki megrendelt anyagok... Azt remélem, hogy ha mindenki átáll és berendezkedik az új rendszerre, akkor valamennyien érezhetjük - érezhetitek majd, hogy ez egy jó rendszer (ld. mint fent).

Gujgiczér Imréné

„Segített a könyv, a mese” címmel

A pályázatra várunk olyan 2-3 oldal terjedelmű írásokat: emlékeket, vallomásokat, történeteket, esettanulmányokat, melyek arról szólnak, hogy valaki életének egy időszakában, szituációjában - akár nehézségekkel, konfliktusokkal teli válsághelyzetekben vagy épp ellenkezőleg: túláradóan boldog, örömteli, időszakban - a könyv, az irodalom, a mese segítségével tudott túljutni vagy tudott mást túljuttatni a nehézségeken, ezek semmihez sem hasonlítható és semmivel sem pótolható, csodálatos hatása révén sikerült rossz vagy jó élményeit feldolgozni, feloldódást, nyugalmat, megbékélést találni.

Részlet egy könyvtárosnővel készült interjúból:

„...Elmentem orvoshoz, azt hittem, szemüveg kell, de megállapították, hogy zöldhályogom van. Rettentés érzéssel, mindenre fölkészülve mentem a kórházba, nagyon féltem az operációtól. A műtét előtt egy nagy előkészítő teremben vártam, csöppeket adagoltak a szemembe, azután nem nyithattam ki, reszketve vártam a sorsomra. Ebben a teremben nagyon sok gyerek volt, sírtak, nyöszörögtek, kiabáltak, éktelen zaj volt. Egyszer csak azt vettem észre, hogy egy kisgyerek álldogál mellettem. Megkérdeztem tőle, hogy hívják, hányadik osztályos, mit szeret az iskolában, mit csinálnak a szülei, és mondogattam neki, hogy nem kell félni, hiszen a bátor nyuszi se félt. Közben éreztem, hogy egyre többen állnak körülöttem, innen is, onnan is simogat egy kis kéz. Lassan csendesedett a terem, és én kérdeztem: ismeritek a bátor nyuszi meséjét? Elmondtam, és mire a végére értem, egy nyöszörgést sem lehetett hallani, és bennem is föloldódott minden feszültség, már én sem féltem.”

Biztosak vagyunk benne, hogy ilyen és ehhez hasonló esetek százait tudnák elmesélni szülők és gyerekek, nagyszülők, óvónők, tanárok, gyógypedagógusok, szociális gondozók, orvosok, pszichológusok, kórházi nővérek, lelkészek, könyvtárosok - akik egyedül vagy egymással összefogva, átélőként vagy közvetítőként voltak részesei ilyenféle élményeknek. Felhívásunk tehát valamennyiükhöz szól!

A pályázat nyertesei 5000 - 20 000 Ft közötti díjazásban részesülnek. A pályamunkák kötetbe foglalását, publikálását is tervezzük.

A pályamunkák kötetbe foglalását, publikálását is tervezzük.

Beküldési határidő: 1997. február 15.

Beküldési cím: Bartos Éva, „HUNRA-pályázat” 1371 Budapest 5, Pf.: 487

Tel/fax: 118-5815, 118-5914

SZEMÉLYI HÍREK

Új munkatárs(ak)

Szabolcsi Ferenc műszaki ügyintéző (Műszaki osztály).

Mogyorós Károly osztályvezető (Kötészet-nyomda)

Kilépő

Regőcziné Lendvai Klára könyvtáros (2. sz. Régió).

Újszülöttek

Horváth Tímea (Olvasószolgálat) Márton Dániel; Tóth Anikó (IV. ker.) Zsombor; Gulyásné Földvári Csilla (IX. ker.) Péter Gábor nevű gyermekük született. A szülőknek és a kisbabáknak jó egészséget kívánunk!

Pobori Ágnes felelős szerkesztő
Gujgiczter Imréné, Havas Katalin,
Hucskóné Kovács Mária, Kapuvári Zsuzsa,
Szatmári Istvánné, Szecei Lászlóné
Vargáné Vida Emília

Felelős kiadó: Kiss Jenő főigazgató

Megjelenik havonta
Ára: 30.- Ft.
Előfizetési díj egy ére 120.-Ft
Készült a FSZEK sokszorosítójában
Táskaszám: 96/270
Eng. szám: III/UHB/30/1981
ISSN 0139-1914